

บทที่ 4

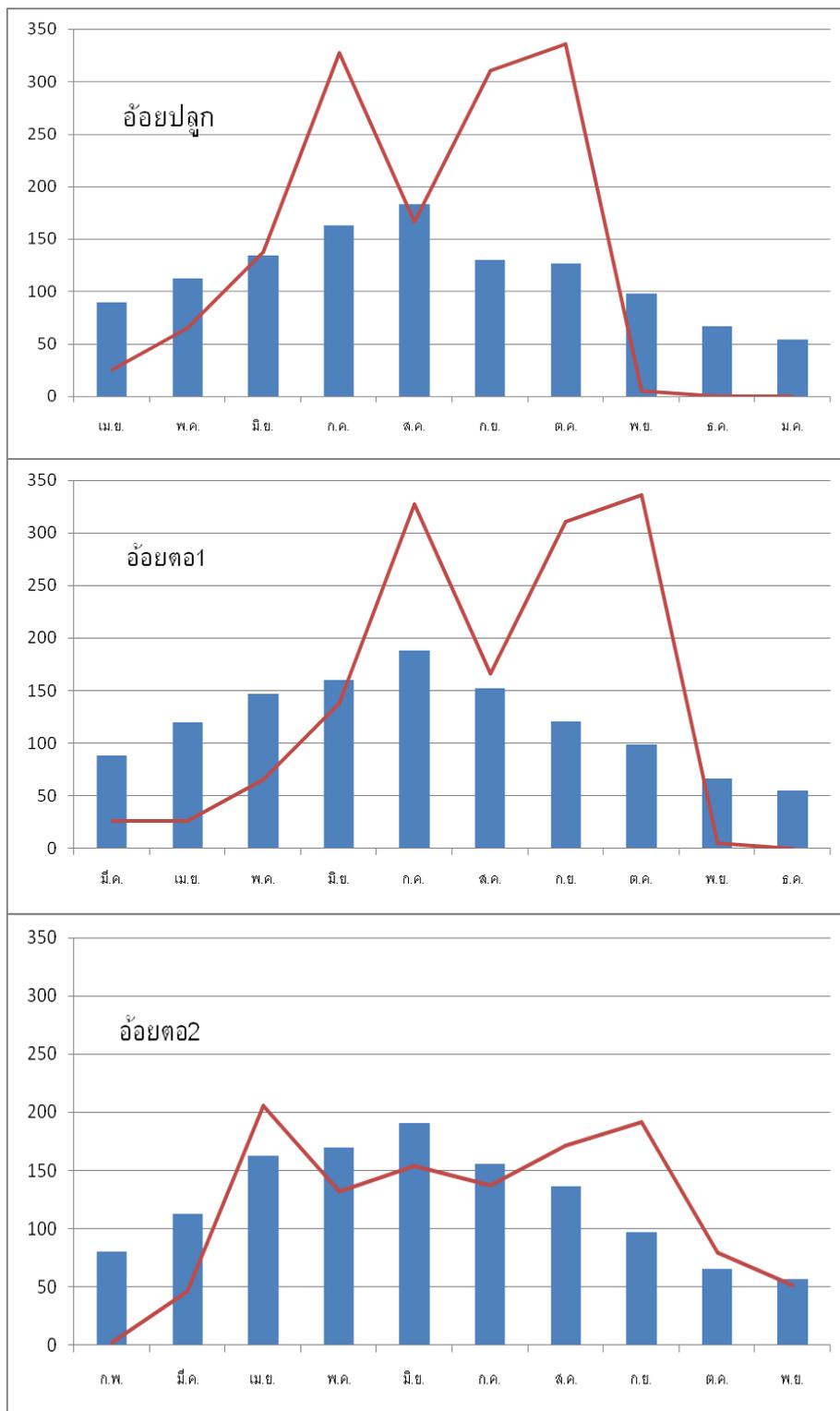
ผลการทดลอง และการอภิปรายผล

4.1 ความต้องการน้ำ และปริมาณการให้น้ำของอ้อย

ปริมาณความต้องการน้ำของอ้อยปลูก อ้อยต่อ1 และ อ้อยต่อ2 และปริมาณน้ำฝนรายเดือนในแต่ละปีแสดงในภาพที่ 5 พบว่าความต้องการน้ำของอ้อยซึ่งขึ้นอยู่กับอายุของอ้อยและสภาพภูมิอากาศ ซึ่งทำให้การปลูกอ้อยในแต่ละฤดูที่มีเวลาปลูกที่ต่างกันจะมีความต้องการน้ำต่างกันเล็กน้อย โดยอ้อยที่ปลูก ณ จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนจะมีความต้องการน้ำเฉลี่ยรวมประมาณ 1,120 มม. โดยมีความต้องการน้ำมากที่สุดในเดือนที่ 5 หลังปลูก ประมาณ 180 มม./เดือนหรือ 6.0 มม./วัน

ในขณะที่ปริมาณการให้น้ำเสริมกับอ้อยเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของอ้อยขึ้นอยู่กับปริมาณและการกระจายตัวของน้ำฝนในแต่ละปี ในปีที่มีฝนมากหรือมีการกระจายตัวที่ดี ปริมาณการให้น้ำก็จะน้อยเช่นในปีที่ 3 (อ้อยต่อ 2) มีการกระจายตัวของฝนที่เหมาะสมกับช่วงปลูกของอ้อยจึงทำให้ปริมาณการให้น้ำเสริมน้อยที่สุดคือ 390 ลบ.ม./ไร่ แต่จากการทดลอง 3 ปีพบว่า การให้น้ำหยดทั้งบนดินหรือใต้ดินมีค่าเฉลี่ยการให้น้ำเท่ากับ 458 ลบ.ม./ไร่ (ตารางที่ 12)

สำหรับวิธีการให้น้ำตามร่องในสภาพการทดลองนี้ จำเป็นต้องให้น้ำที่มีปริมาณมากกว่าการให้น้ำหยด 1.5 เท่า ถึงจะให้น้ำได้ทั่วจากต้นร่องถึงปลายร่อง ทั้งนี้ปริมาณการให้น้ำตามร่องขึ้นอยู่กับชนิดของดินถ้าดินเนื้อละเอียดจะใช้น้ำน้อยกว่าดินเนื้อหยาบ และถ้าเป็นดินทรายจัดอาจไม่สามารถให้น้ำด้วยวิธีนี้ได้เพราะน้ำจะซึมลงไปลึกมากกว่าที่จะไหลไปตามร่อง

ภาพที่ 5 แสดงความต้องการน้ำของอ้อย (กราฟแท่ง) และปริมาณน้ำฝน (กราฟเส้น) ในแต่ละเดือน (มม./เดือน)

ตารางที่12 ความต้องการน้ำของอ้อย และปริมาณการให้น้ำ

	อ้อยปลูก (เมย.) (ลบ.ม./ไร่)	อ้อยตอ1(มีค.) (ลบ.ม./ไร่)	อ้อยตอ2 (กพ.) (ลบ.ม./ไร่)	เฉลี่ย (ลบ.ม./ไร่)
ความต้องการน้ำ	1,854	1,913	1,963	1,910
ปริมาณการให้น้ำ				
- แปลงให้ตามร่อง	720	757	585	687
- แปลงน้ำหยดบนดิน	480	505	390	458
- แปลงน้ำหยดบนใต้ดิน	480	505	390	458

ภาพที่ 6 การเจริญเติบโตของอ้อย

ภาพที่ 7 ความสูงของอ้อยในช่วงการเก็บผลผลิต

4.2 การเจริญเติบโตและผลผลิตของอ้อย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเปอร์เซ็นต์ความงอก การเจริญเติบโต ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตของอ้อย โดยวิธี Combined analysis ของทั้ง 4 การทดลอง ได้แก่ 1) แปลงไม่ให้น้ำ 2) แปลงให้น้ำตามร่อง 3) แปลงระบบน้ำหยดบนดิน และ 4) แปลงระบบน้ำหยดใต้ดิน ไม่พบปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างวิธีการให้น้ำ วัสดุปรับปรุงดิน และการให้ปุ๋ย ทั้งอ้อยปลูก แปลงอ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 ดังนั้นจึงแสดงข้อมูลเปรียบเทียบเฉพาะปัจจัยหลักในแต่ละปีเท่านั้น

4.2.1 แปลงอ้อยปลูก ปี 2553/2554

ความงอก

พบว่า การให้น้ำมีอิทธิพลอย่างมากต่อการงอกของอ้อย โดยการให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำหยดใต้ดินทำให้ความงอกอ้อยปลูกมีค่าสูงกว่าแปลงไม่ให้น้ำอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยแปลงไม่ให้น้ำ แปลงให้น้ำตามร่อง แปลงให้ระบบน้ำหยดบนดิน และแปลงระบบน้ำหยดใต้ดิน มีเปอร์เซ็นต์การงอก เท่ากับ 62.72% 99.25% 99.51% และ 99.47% ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

การใช้วัสดุปรับปรุงดิน พบว่าการใส่ขุยมะพร้าว ส่งผลให้เปอร์เซ็นต์ความงอกของอ้อยสูงกว่าแปลงไม่ใส่วัสดุปลูก และแปลงใส่ซีเมนต์เล็กน้อย สำหรับวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้เปอร์เซ็นต์ความงอกของอ้อยปลูกแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13)

ความสูง

พบว่า การให้น้ำหยดบนดิน ส่งผลให้ความสูงอ้อยมีค่าสูงมากที่สุด รองลงมาคือ การให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดใต้ดิน และการไม่ให้น้ำมีความสูงน้อยที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 337 316 306 291 ซม. ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

การใช้วัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ความสูงอ้อยปลูกมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13)

จำนวนลำต่อไร่

พบว่า แปลงน้ำหยดใต้ดิน ส่งผลให้จำนวนลำต่อไร่ของอ้อยมีค่าสูงกว่า การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำตามร่อง ส่วนในการไม่ให้น้ำมีจำนวนลำต่อไร่น้อยที่สุด (16,111 11,831 10,391 และ 9,814 ลำต่อไร่ ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้จำนวนลำต่อไร่ของอ้อยปลูกมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13)

น้ำหนักลำ

ผลของวิธีการให้น้ำต่อน้ำหนักลำของอ้อยปลูก พบว่าวิธีการให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้น้ำหนักลำของอ้อยมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยการให้น้ำตามร่อง อ้อยมีน้ำหนักต่อลำสูงที่สุด รองลงมา คือการให้น้ำหยดบนดิน การให้น้ำหยดใต้ดิน และการไม่ได้ให้น้ำ โดยมีค่าเท่ากับ 2.447 2.154 1.783 และ 1.615 กก.ต่อลำ ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้น้ำหนักต่อลำของอ้อยปลูกมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13)

ผลผลิต

ผลของวิธีการให้น้ำที่ต่างกัน ส่งผลให้ผลผลิตของอ้อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยการให้น้ำในระบบน้ำหยดใต้ดินอ้อยมีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุด รองลงมา คือ การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำตามร่อง ส่วนการไม่ให้น้ำให้ผลผลิตต่ำที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 28.68 25.48 25.42 และ 15.83 ตันต่อไร่ ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผลผลิตของอ้อยปลูกมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13)

คุณภาพผลผลิต

ในปีแรกของการทดลองทำการวัดค่า CCS ของอ้อย และพบว่าวิธีการให้น้ำที่ต่างกันไม่ทำให้ค่า CCS ต่างกันทางสถิติ แต่มีแนวโน้มว่าการไม่ให้น้ำมีผลทำให้มีค่า CCS ที่สูงกว่าการให้น้ำเล็กน้อย (ตารางที่ 13)

ผลของการใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ค่า CCS ของอ้อยปลูกมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ผลของวิธีการให้น้ำ วัสดุปรับปรุงดิน และการให้ปุ๋ย ต่อการเจริญเติบโต ผลผลิต และคุณภาพ ผลผลิตอ้อย แปลงอ้อยปลูก

ตำรับการทดลอง	ความงอก (%)	ความสูง (ซม.)	จำนวน (ลำ/ไร่)	น้ำหนัก (กก./ลำ)	ผลผลิต (ตัน/ไร่)	น้ำตาล (%CCS)
วิธีการให้น้ำ						
ไม่ให้น้ำ	62.72 ^b	291 ^d	9,814 ^d	1.615 ^d	15.83 ^c	13.17
การให้น้ำตามร่อง	99.25 ^a	316 ^b	10,391 ^c	2.447 ^a	25.42 ^b	12.65
ระบบน้ำหยดบนดิน	99.51 ^a	337 ^a	11,831 ^b	2.154 ^b	25.48 ^b	12.89
ระบบน้ำหยดใต้ดิน	99.47 ^a	306 ^c	16,111 ^a	1.783 ^c	28.68 ^a	12.29
วัสดุปรับปรุงดิน						
ไม่ใส่	89.90 ^b	312	11,665	2.035	23.48	12.63
ขุยมะพร้าว	91.00 ^a	313	12,175	1.982	23.83	13.03
ซีเมนต์กลบ	89.83 ^b	312	12,270	1.981	24.26	12.59
วิธีการให้ปุ๋ย						
ให้ปุ๋ย NPK ตามประเภทเนื้อดิน	89.92	310	12,096	1.964	23.55	12.69
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่าวิเคราะห์ดิน	90.27	313	12,174	1.988	24.08	12.70
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่าวิเคราะห์ดิน + ธาตุอาหารรอง	90.30	312	11,944	2.008	23.87	12.73
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่าวิเคราะห์ดิน + ธาตุอาหารรอง	90.47	314	11,933	2.038	23.91	12.88

+ธาตุอาหารเสริม

CV (%)	2.23	4.24	8.05	8.40	11.79	10.92
--------	------	------	------	------	-------	-------

¹ ค่าเฉลี่ยในคอลัมน์เดียวกันที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี DMRT

4.2.2 แปลงอ้อยต่อ 1 ปี 2554/2555

ความสูง

การให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้ความสูงของอ้อยต่อ 1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า การให้น้ำหยดใต้ดินอ้อยมีความสูงสูงที่สุด รองลงมาคือ ไม่ได้ให้น้ำ การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำตามร่อง โดยมีค่าเท่ากับ 317 313 306 และ 291 ซม.ตามลำดับ

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ความสูงของอ้อยต่อ 1 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14)

จำนวนลำต่อไร่

การให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้จำนวนลำต่อไร่แตกต่างกันโดยแปลงน้ำหยดบนดิน มีจำนวนลำต่อไร่สูงที่สุด รองลงมาคือ การให้น้ำหยดใต้ดิน การไม่ให้น้ำ และการให้น้ำตามร่อง โดยมีจำนวนลำต่อไร่เท่ากับ 14,561 14,116 13,583 และ 13,236 ลำต่อไร่ ตามลำดับ

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้จำนวนลำต่อไร่ของอ้อยต่อ 1 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14)

น้ำหนักลำ

การให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้น้ำหนักลำแตกต่างกัน โดยการให้น้ำตามร่อง อ้อยมีน้ำหนักต่อลำสูงที่สุด รองลงมา คือ การให้น้ำหยดบนดิน การให้น้ำหยดใต้ดิน และการไม่ให้น้ำ โดยมีค่าเท่ากับ 1.724 1.603 1.595 1.047 และ 1.615 กก.ต่อลำ ตามลำดับ

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้น้ำหนักต่อลำของอ้อยมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14)

ผลผลิต

การให้น้ำทั้ง 3 วิธี ส่งผลให้ผลผลิตของอ้อยมีค่าสูงกว่าการไม่ให้น้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการให้น้ำในระบบน้ำหยดบนดินอ้อยมีผลผลิตสูงที่สุด รองลงมา คือ การให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดใต้ดิน และการไม่ให้น้ำ โดยมีค่าเท่ากับ 23.26 22.82 22.45 และ 14.17 ตันต่อไร่ ตามลำดับ

การใช้วัสดุปรับปรุงดินและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผลผลิตอ้อยมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14)

คุณภาพผลผลิต

ผลของวิธีการให้น้ำ การใส่วัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ค่าบrixซ์ของอ้อยต่อ 1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ผลของวิธีการให้น้ำ วัสดุปรับปรุงดิน และการให้ปุ๋ย ต่อการเจริญเติบโต ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตอ้อย แปลงอ้อยต่อ 1

ตำรับการทดลอง	ความสูง (ซม.)	จำนวนลำ (ลำ/ไร่)	น้ำหนัก (กก./ลำ)	ผลผลิต (ตัน/ไร่)	ความหวาน (บริกซ์)
วิธีการให้น้ำ					
ไม่ให้น้ำ	313 ^{ab}	13,582 ^{bc}	1.047 ^c	14.17 ^b	22.38
การให้น้ำตามร่อง	291 ^c	13,236 ^c	1.724 ^a	22.82 ^a	22.18
ระบบน้ำหยดบนดิน	306 ^b	14,561 ^a	1.603 ^b	23.26 ^a	21.92
ระบบน้ำหยดใต้ดิน	317 ^a	14,116 ^{ab}	1.595 ^b	22.45 ^a	22.46
วัสดุปรับปรุงดิน					
ไม่ใส่	305	13,610	1.489	20.29	22.46
ขุยมะพร้าว	307	13,962	1.518	21.07	22.21
ซีเถ้าแกลบ	309	14,050	1.470	20.67	22.04
วิธีการให้ปุ๋ย					
ให้ปุ๋ย NPK ตาม ประเภทเนื้อดิน	307	13,748	1.537	21.06	22.29
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่า วิเคราะห์ดิน	308	14,324	1.474	21.15	22.09
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่า วิเคราะห์ + ธาตุอาหารรอง	306	13,850	1.456	20.04	22.22
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่า วิเคราะห์+ธาตุอาหารรอง +ธาตุอาหารเสริม	306	13,573	1.505	20.46	22.34
CV (%)	2.06	11.83	10.80	13.65	6.42

¹ ค่าเฉลี่ยในคอลัมน์เดียวกันที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี DMRT

4.2.3 แปลงอ้อยต่อ 2 ปี 2555/2556

ความสูง

ผลของวิธีการให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้ความสูงของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการให้น้ำหยดใต้ดินอ้อยมีความสูงสูงสุด รองลงมาคือ การให้น้ำบนดิน การให้น้ำตามร่อง และการทดลองที่ไม่ได้ให้น้ำ โดยมีค่าเท่ากับ 333 329 323 และ 309 ซม.ตามลำดับ

ส่วนการใช้วัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ความสูงของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 15)

จำนวนลำต่อไร่

การให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้จำนวนลำต่อไร่ของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยการให้น้ำหยดใต้ดิน ส่งผลให้อ้อยมีจำนวนลำต่อไร่สูงที่สุด แต่ไม่แตกต่างจากการให้น้ำโดยวิธีอื่น แต่แตกต่างจากการไม่ให้น้ำอย่างชัดเจน ซึ่งการไม่ให้น้ำ การให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำหยดใต้ดิน มีจำนวนลำต่อไร่ เท่ากับ 9,914 14,559 14,175 และ 14,906 ลำต่อไร่ ตามลำดับ

ส่วนการใช้วัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้จำนวนลำต่อไร่ของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 15)

น้ำหนักลำ

การให้น้ำที่ต่างกันส่งผลให้น้ำหนักต่อลำของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยการให้น้ำหยดบนดิน อ้อยมีน้ำหนักต่อลำสูงที่สุด รองลงมา คือ การให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดใต้ดิน และการไม่ให้น้ำ โดยมีค่าเท่ากับ 2.19 2.11 1.96 และ 1.86 กก.ต่อลำ ตามลำดับ

ส่วนการใช้วัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้น้ำหนักต่อลำของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 15)

ผลผลิต

การให้น้ำที่ต่างกันต่อผลผลิตของอ้อยต่อ 2 พบว่าการให้น้ำทั้ง 3 วิธี ส่งผลให้ผลผลิตของอ้อยสูงกว่าการไม่ให้น้ำอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยการให้น้ำในระบบน้ำหยดบนดินอ้อยมีผลผลิตสูงที่สุด รองลงมา คือ การให้น้ำหยดใต้ดิน การให้น้ำตามร่อง และการไม่ได้ให้น้ำ โดยมีค่าเท่ากับ 25.74 25.39 24.02 และ 15.61 ตันต่อไร่ ตามลำดับ

ส่วนการใช้วัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้น้ำหนักต่อลำของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 15)

คุณภาพผลผลิต

ผลของวิธีการให้น้ำที่ต่างกัน การใช้วัสดุปรับปรุงดินที่ต่างกัน และวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้คุณภาพผลผลิตของอ้อยต่อ 2 มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 15 ผลของวัสดุปรับปรุงดิน และวิธีการให้น้ำต่อการเจริญเติบโต ผลิต และคุณภาพผลผลิตอ้อย
แปลงอ้อยต่อ 2

ตัวรับการทดลอง	ความสูง (ซม.)	จำนวนลำ (ลำ/ไร่)	น้ำหนัก (กก./ลำ)	ผลผลิต (ตัน/ไร่)	ความหวาน (บrix)
วิธีการให้น้ำ					
ไม่ให้น้ำ	309 ^c	9,914 ^b	1.86 ^b	11.61 ^b	21.50
การให้น้ำตามร่อง	323 ^b	14,559 ^a	2.01 ^a	24.02 ^a	22.23
ระบบน้ำหยดบนดิน	329 ^{ab}	14,175 ^a	2.19 ^a	25.74 ^a	21.50
ระบบน้ำหยดใต้ดิน	333 ^a	14,906 ^a	1.96 ^{ab}	25.39 ^a	22.54
วัสดุปรับปรุงดิน					
ไม่ใส่	322	13,026	2.01	21.08	22.39
ขุยมะพร้าว	323	13,480	2.00	21.91	21.83
ซีเมนต์แกลบ	326	13,660	2.01	22.10	21.70
วิธีการให้ปุ๋ย					
ให้ปุ๋ย NPK ตาม ประเภทเนื้อดิน	321	13,115	1.97	20.92	21.69
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่า วิเคราะห์ดิน	321	13,094	2.05	21.91	21.90
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่า วิเคราะห์ดิน +ธาตุอาหาร รอง	324	13,968	2.00	21.67	22.11
ให้ปุ๋ย NPK ตามค่า วิเคราะห์ดิน +ธาตุอาหาร รอง +ธาตุอาหารเสริม	328	13,377	2.01	22.27	22.20
CV (%)	7.16	1.18	12.28	18.58	17.15

¹ ค่าเฉลี่ยในคอลัมน์เดียวกันที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี DMRT

4.3 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติของดินหลังการทดลอง

ทำการวิเคราะห์ดินหลังการเก็บผลผลิตในปีแรก พบว่าวิธีการให้น้ำและวิธีการให้ปุ๋ยที่ต่างกันไม่ส่งผลให้คุณสมบัติของดินหลังการทดลองมีความแตกต่างกันทางสถิติ จึงไม่ได้แสดงข้อมูล แต่พบว่าการใส่วัสดุปรับปรุงดินส่งผลให้คุณสมบัติทางเคมีของดิน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการ

ใส่ขี้เถ้าแกลบมีผลให้ค่า pH ของดินเพิ่มในขณะที่การใส่ขุยมะพร้าวไม่ได้มีผลในการเปลี่ยนแปลงค่า pH อาจเนื่องจากคุณสมบัติทางเคมีของขี้เถ้าแกลบ มีความเป็นด่างจัดมาก โดยมีค่า pH = 9.79 ดังนั้น เมื่อมีการใส่ลงไปดินจึงมีผลในการเพิ่มค่า pH ในดิน ส่วนค่าการนำไฟฟ้า อินทรีย์วัตถุในดิน ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ในดิน และปริมาณโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้มีค่าเพิ่มขึ้นทั้งที่ใส่ขุยมะพร้าว และใส่ขี้เถ้าแกลบ แสดงให้เห็นว่า การใส่วัสดุปรับปรุงดินสามารถเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ และเพิ่มความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารในดินได้ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ผลของวัสดุปรับปรุงดินต่อคุณสมบัติของดินหลังการทดลอง

ดำรับการทดลอง	pH	EC (ไมโครซีเมนต์/ม.)	OM (%)	Avi.P (มม./กก.)	Exc.K (มม./กก.)
ไม่ใส่วัสดุปรับปรุงดิน	6.03 ^b	51.60 ^d	1.83 ^b	9.18 ^c	57.34 ^c
ขุยมะพร้าว	6.03 ^b	67.24 ^a	2.17 ^a	10.81 ^{bc}	70.81 ^a
ขี้เถ้าแกลบ	7.07 ^a	56.66 ^c	1.90 ^b	13.47 ^a	72.71 ^a
CV (%)	3.35	6.42	6.75	14.70	6.24

¹ ค่าเฉลี่ยในคอลัมน์เดียวกันที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี DMRT

4.4 ต้นทุน และผลตอบแทน

เนื่องจากผลการทดลองนี้มีความแตกต่างของผลผลิตเฉพาะวิธีการให้น้ำเท่านั้น จึงเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตเฉลี่ยของอ้อยระหว่าง การไม่ให้น้ำ การให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำหยดใต้ดินเท่านั้น และทำการเปรียบเทียบทั้งอ้อยปลูก (ปี 2553/54) อ้อยต่อ 1 (ปี 2554/55) และอ้อยต่อ 2 (ปี 2555/56) โดยราคาที่ใช้ในการคำนวณเป็นราคาที่เกษตรกรขายได้ในแต่ละปี โดยปี 53/54 ขายได้ที่ 861 บาทต่อตัน ปี 54/55 ขายได้ที่ 908 บาทต่อตัน และปี 55/56 ขายได้ 954 บาทต่อตัน โดยกำหนดค่า CCS อยู่ที่ 10 (สำนักงานคณะกรรมการอ้อย และน้ำตาลทราย, 2557) และถ้า CCS สูงกว่า 10 ทุกๆ 1 CCS จะมีราคาเพิ่มขึ้นประมาณ 56.00 บาทต่อตัน ซึ่งจากการทดลองครั้งนี้พบว่าอ้อยปลูกแปลงน้ำฝนมีค่า CCS 13.17 แปลงให้น้ำตามร่องมีค่า CCS 12.65 แปลงให้น้ำหยดบนดินมีค่า CCS 12.89 และแปลงน้ำหยดใต้ดินมีค่า CCS 12.29 ก็จะได้รับเงินเพิ่มอีก 177.5 148.5 161.8 และ 128.2 บาทต่อตัน ตามลำดับ

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่าต้นทุนของอ้อยปลูกมีค่าสูงกว่าอ้อยต่อ เนื่องจากมีค่าท่อนพันธุ์อ้อย และค่าเตรียมดินปลูก ดังนั้นในอ้อยต่อ 1 และต่อ 2 จึงมีผลกำไรที่สูงกว่าอ้อยปลูก การไว้ต่ออ้อยได้หลายต่อเกษตรกรก็จะได้กำไรที่มากขึ้น

ส่วนการเปรียบเทียบต้นทุนแปลงที่มีการให้น้ำกับไม่ให้น้ำจะพบว่า แปลงที่ให้น้ำทั้ง 3 แปลง มีต้นทุนสูงกว่าแปลงไม่ให้น้ำ เนื่องจากมีค่าวางระบบน้ำ และการให้น้ำหยดก็มีต้นทุนสูงกว่าการให้น้ำตาม

ร่อง แต่เมื่อเทียบผลตอบแทน (กำไร) เนื่องจากผลผลิตสูงขึ้นจากการใช้ระบบน้ำ ทำให้การให้น้ำมีผลตอบแทนสูงกว่าแปลงที่ไม่ให้น้ำเล็กน้อยในอ้อยปลูก ส่วนในอ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 จะมีผลตอบแทนสูงขึ้นอย่างชัดเจนจากการใช้ระบบน้ำเพราะมีการลงทุนเพิ่มไม่มาก ขณะที่การให้น้ำสามารถรักษาเสถียรภาพของผลผลิตอ้อยไว้ได้สูง จึงทำให้ได้ผลตอบแทนต่อไร่สูงขึ้นมากกว่าในอ้อยปลูก

ตารางที่ 17 ต้นทุน และผลตอบแทนการผลิตอ้อย (บาท/ไร่)

รายการ	อ้อยปลูก				อ้อยต่อ1				อ้อยต่อ2			
	ไม่ให้น้ำ	ตามร่อง	หยดบนดิน	หยดใต้ดิน	ไม่ให้น้ำ	ตามร่อง	หยดบนดิน	หยดใต้ดิน	ไม่ให้น้ำ	ตามร่อง	หยดบนดิน	หยดใต้ดิน
1. เตรียมดิน ปลูก บำรุงรักษา	6,273	10,073	11,398	11,398	2,241	3,042	2,117	2,117	2,241	3,042	2,117	2,117
1.1. ค่าแรงงาน												
- เตรียมดินปลูก	1,750	1,750	1,750	1,750	0	0	0	0	0	0	0	0
- ปลูก	750	750	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0
- คายหญ้า	300	500	350	350	100	250	100	100	100	250	100	100
- ใส่ปุ๋ยทางดิน	125	125	0	0	125	125	0	0	125	125	0	0
- ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดวัชพืช	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
- ให้น้ำ (เฉพาะให้ตามร่อง)	0	500	0	0	0	500	0	0	0	500	0	0
1.2. ค่าวัสดุ												
- พันธุ์อ้อย	1,800	1,800	1,800	1,800	0	0	0	0	0	0	0	0
- ปุ๋ยเคมีทางดิน (N-P-K)	1,238	1,238	0	0	1,856	1,857	0	0	1,856	1,857	0	0
- ปุ๋ยเคมีทางน้ำ	0	0	1,238	1,238	0	0	1,857	1,857	0	0	1,857	1,857
- สารเคมีกำจัดวัชพืช	250	350	250	250	100	250	100	100	100	250	100	100
1.3. ค่าระบบน้ำ												
- วางระบบน้ำ และระบบให้ปุ๋ย	0	3,000	5,200	5,200	0	0	0	0	0	0	0	0
- ค่าไฟฟ้าสูบน้ำ	0	400	250	250	0	400	250	250	0	400	250	250
- ซ่อมแซมระบบน้ำ	0				0	200	1,000	200	0	200	1,000	200
2. ต้นทุนการเก็บเกี่ยว และขนส่ง	4,749	7,626	7,644	8,604	4,251	6,846	6,978	6,735	3,480	7,206	7,722	7,617
3. ต้นทุนรวม (1+2) (บาท/ไร่)	11,022	18,099	19,292	20,252	6,492	10,488	10,345	9,302	5,721	10,848	11,089	10,184
4. ผลผลิตอ้อย (ตัน/ไร่)	15.8	25.4	25.5	28.7	14.2	22.8	23.3	22.5	11.6	24.0	25.7	25.4

5.รายได้ (บาท/ไร่)	16,385	25,603	26,036	28,356	15,251	24,487	25,024	24,165	13,015	26,928	28,835	28,499
6. ผลตอบแทน (5-3) (บาท/ไร่)	5,363	7,504	6,744	8,104	8,759	13,999	14,679	14,863	7,294	16,080	17,746	18,315
7. ผลตอบแทน/ต้นทุน (B/C)	0.49	0.41	0.35	0.40	1.35	1.33	1.42	1.60	1.27	1.48	1.60	1.80

4.5 อภิปรายผลการทดลอง

จากผลการทดลองจะเห็นได้ว่าการให้น้ำแก่อ้อย ไม่ว่าจะเป็นการให้น้ำตามร่อง การให้น้ำหยดบนดิน และการให้น้ำหยดใต้ดิน ส่งผลให้อ้อยมีการเจริญเติบโต และให้ผลผลิตที่สูงกว่าการปลูกอ้อยในสภาพน้ำฝน ทั้งอ้อยปลูก อ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 โดยในอ้อยปลูก แปลงให้น้ำตามร่อง ให้น้ำหยดบนดิน และให้น้ำหยดใต้ดิน มีผลผลิตสูงกว่าไม่ให้น้ำ 9.6 9.7 และ 12.8 ตัน/ไร่ ส่วนในอ้อยต่อ 1 ผลผลิตเพิ่มขึ้น 8.7 9.1 และ 8.3 ตัน/ไร่ ในขณะที่อ้อยต่อ 2 พบว่าการให้น้ำผลผลิตอ้อยเพิ่มขึ้น 12.3 13.1 12.8 ตัน/ไร่ ตามลำดับ ผลผลิตมีความแตกต่างกันมากขึ้นในอ้อยต่อที่ 2 เป็นเพราะในแปลงที่ไม่ให้น้ำผลผลิตอ้อยต่อมีค่าต่ำลงในขณะที่การให้น้ำสามารถรักษาระดับผลผลิตได้ใกล้เคียงกันทุกปี

จากตารางที่ 6 7 และ 8 แสดงปริมาณน้ำฝนในแต่ละปี พบว่าปริมาณน้ำฝนมีการกระจายตัวไม่สม่ำเสมอ โดยบางเดือนปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าความต้องการน้ำของอ้อย ดังนั้นในแปลงที่ไม่ให้น้ำจึงทำให้อ้อยได้รับน้ำไม่เพียงพอในบางช่วงของการเจริญเติบโต โดยพบว่าอ้อยที่อยู่ในสภาวะขาดน้ำในช่วงฤดูแล้งที่มีปริมาณน้ำฝนต่ำ และไม่ได้ให้น้ำเสริมจะมีการชะงักการเจริญเติบโต มีการทิ้งหน่อทำให้จำนวนลำต่อไร่ในแปลงไม่ให้น้ำมีจำนวนน้อยที่สุด นอกจากจำนวนลำลดลงแล้วความสูงและน้ำหนักของลำก็น้อยลงด้วย ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผลผลิตต่ำในแปลงที่ไม่ให้น้ำ การให้น้ำแก่อ้อยสามารถลดผลกระทบจากการขาดน้ำ และผลกระทบต่อการผลิตของอ้อย เพราะน้ำเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในกระบวนการต่างๆ ในพืช ในสภาพการทดลองนี้ พบว่าอ้อยมีความต้องการน้ำเฉลี่ย 2-6 มม./วัน และตลอดช่วงอายุปลูกของอ้อยจะมีความต้องการน้ำประมาณ 1,193 มม. หรือ 1,910 ลบ.ม./ไร่ ซึ่งผลผลิตอ้อยจะเพิ่มขึ้นเมื่อมีการให้น้ำเสริมจนอ้อยได้รับน้ำเท่ากับปริมาณน้ำที่อ้อยต้องการ (Vicente et al., 2013) ผลการทดลองยังสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ เช่นการศึกษาของ Wiedenfeld (2008) ที่พบว่าผลผลิต มวลชีวภาพของอ้อยจะสูง อ้อยต้องได้รับน้ำในปริมาณที่เพียงพอ โดยขนาดใบ การยืดยาวของปล้อง การพัฒนาพื้นที่ใบขึ้นกับความเครียดจากการขาดน้ำ (Inman-Bamber and Smith, 2005) รวมทั้งผลผลิต และคุณภาพผลผลิต (Choudhary et al., 2004; Wiedefeld, 2008) ซึ่งความเครียดจากการขาดน้ำทำให้ผลผลิตอ้อยลดลง (Rodrigues et al., 2009)

จากการศึกษานี้ในปีแรก พบว่าแปลงระบบน้ำหยดใต้ดิน มีจำนวนลำต่อไร่ (16,111 ลำ/ไร่) และผลผลิต (28.68 ตัน/ไร่) สูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับการให้น้ำโดยระบบน้ำหยดบนดิน และการให้น้ำตามร่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้น้ำด้วยระบบน้ำหยดใต้ดินมีประสิทธิภาพการใช้น้ำสูง เพราะเป็นการให้น้ำในครอบคลุมและกระจายตัวได้ในเขตรากของอ้อย โดยสัมผัสท่อนพันธุ์อ้อยโดยตรง ไม่มีการสูญเสียน้ำจากการระเหยจากผิวดิน และจากการซึ่มลงลึกเกินกว่าระดับราก (Lamm and Trooien, 2007; Shrivastava et al, 2011) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ระบบน้ำหยดใต้ดินมีแนวโน้มในการให้ผลผลิตที่ดีกว่าระบบน้ำหยดบนดินในปีแรก แต่ในอ้อยต่อ 1 และต่อ 2 พบว่าการให้น้ำหยดบนดินผลผลิตอ้อยมีแนวโน้มสูงกว่าการให้น้ำหยดใต้ดินเล็กน้อย อาจเนื่องจากในปีที่ 2 แปลงระบบน้ำใต้ดินอาจมีการอุดตันของท่อน้ำหยดบางส่วน ซึ่งการซ่อมแซมทำได้ยาก เนื่องจากไม่สามารถมองเห็นได้เพราะระบบอยู่ใต้ดิน

แต่จะสังเกตได้เพียงอาการของอ้อยที่เหี่ยวเฉาในบางจุด ซึ่งถือว่าเป็นข้อเสียของระบบน้ำหยดใต้ดิน ดังนั้น ถ้ามีการไว้ต่ออ้อยหลายปีระบบน้ำหยดใต้ดินซึ่งมีข้อดีคือไม่กรีดขวางการทำงานเช่นการเก็บเกี่ยวหรือการกำจัดวัชพืช แต่ก็อาจมีข้อจำกัดในเรื่องประสิทธิภาพการให้น้ำซึ่งจำเป็นต้องมีการติดตามผลต่อเนื่องในอ้อยต่อไปเรื่อยๆ ไป

ส่วนแปลงที่ให้น้ำตามร่องถึงจะให้ผลผลิตสูงใกล้เคียงกับการให้น้ำด้วยระบบน้ำหยด ทั้งอ้อยปลูกอ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 แต่การให้น้ำตามร่องเหมาะกับพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำมากพอ เนื่องจากต้องให้น้ำสูงกว่า และเหมาะกับสภาพดินที่เป็นดินเหนียวหรือร่วนเหนียวที่มีการซึมของน้ำไม่ดี เพราะหากสภาพเป็นดินทรายก็จะสูญเสียน้ำจากการซึมลงลึกเกินกว่าระดับรากมากขึ้น ซึ่งจากรายงานของ ดิเรก ทองอร่าม (2545) รายงานว่าการให้น้ำในระบบน้ำตามร่องมีประสิทธิภาพการใช้น้ำเพียง 40-80% และยังพบว่ามี การเกิด erosion สูง จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การให้น้ำตามร่องเพื่อให้ดินที่ระดับความลึก 30 ซม. มีความชื้นสม่ำเสมอ ต้องใช้น้ำมากกว่าการให้น้ำด้วยระบบน้ำหยดทั้ง 2 วิธี ถึง 1.5 เท่า ดังนั้นในสภาพที่มีน้ำจำกัดหรือมีต้นทุนการใช้น้ำที่สูงจะไม่เหมาะสำหรับการปลูกอ้อยโดยการให้น้ำตามร่อง นอกจากนี้แล้วยังมีข้อสังเกตว่าเมื่ออ้อยต้นใหญ่และมีการร่วงหล่นของใบมากกรีดขวางการไหลของน้ำ ทำให้น้ำไหลไปท้ายร่องได้ไม่ดี ต้องมีการเข้าไปเปิดทางไหลของน้ำซึ่งทำได้ค่อนข้างยาก และในปีต่อไปร่องปลูกอ้อยที่เป็นทางไหลของน้ำมักถูกทับถมด้วยดินหรือใบอ้อยทำให้การให้น้ำมีประสิทธิภาพลดลงหรืออาจต้องใช้แรงงานช่วยในการให้น้ำมากขึ้น

ส่วนการใช้วัสดุปรับปรุงดินที่ต่างกันมีผลเล็กน้อยต่อเปอร์เซ็นต์การงอกของอ้อย และคุณสมบัติบางอย่างของดิน แต่ไม่มีผลต่อการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตอ้อย ทั้งนี้เนื่องจากวัสดุที่ใช้มีอัตราไม่มากพอและมีการใส่ในปีแรกเท่านั้น จึงไม่มีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้ดินมีการอุ้มน้ำและธาตุอาหารได้สูงขึ้น จนไม่พบความแตกต่างจากการใส่วัสดุอินทรีย์ปรับปรุงดินในการทดลองนี้

วิธีการให้ปุ๋ยทั้งการให้ปุ๋ยตามประเภทเนื้อดิน ตามค่าวิเคราะห์ดิน การใส่ธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริม ไม่มีผลทำให้การเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตอ้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพดินที่ใช้ทดสอบเป็นดินที่มีคุณสมบัติความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ซึ่งหากดูจากตารางที่ 10 คุณสมบัติของดินในแปลงทดลองก่อนปลูกอ้อย จะพบว่าธาตุอาหารรอง และธาตุอาหารเสริมในดิน มีค่าเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของอ้อย เมื่อเทียบกับค่าที่เหมาะสม ดังนั้นการให้ปุ๋ยธาตุรอง และการให้ปุ๋ยธาตุอาหารเสริมจึงไม่มีผลต่อการเจริญเติบโต และผลผลิตของอ้อยปลูกถึงอ้อยต่อ 2 อย่างไรก็ตามถ้าสามารถไว้ต่ออ้อยต่อไปได้อีกหลายๆรุ่น อาจมีการตอบสนองต่อธาตุอาหารรองหรือธาตุอาหารเสริมได้ เพราะทุกปีจะมีธาตุอาหารดังกล่าวสูญหายไปจากดินโดยติดไปกับผลผลิต

สำหรับต้นทุน และผลตอบแทน ตารางที่ 18 ถึงแม้ว่าการวางระบบน้ำทั้งระบบน้ำหยดบนดิน ระบบน้ำหยดใต้ดินจะมีต้นทุนที่สูง แต่เมื่อสามารถให้ผลผลิตที่สูง และรักษาเสถียรภาพผลผลิตของอ้อยต่อได้ดี ก็ทำให้เกษตรกรได้รับผลที่มากกว่าเล็กน้อยในอ้อยปลูก และมากขึ้นในอ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 ที่ไม่ต้องลงทุนค่าเตรียมดิน ปลูก ท่อนพันธุ์ ค่าวางระบบน้ำ และปุ๋ยอีกครั้ง มีเพียงแต่ค่าซ่อมแซมระบบ

เท่านั้น โดยถ้าพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C) จะพบว่าในปีแรกทุกวิธีการให้น้ำหรือไม่ให้น้ำมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันแต่ในปีที่ 3 หรืออ้อยต่อ 2 นั้นการให้น้ำโดยเฉพาะระบบน้ำหยดจะมีอัตราส่วนของผลตอบแทนที่สูงกว่าอย่างเด่นชัดซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึงความคุ้มค่าในการลงทุนระยะยาว

งานวิจัยนี้ยังคงดำเนินการต่อไปเพื่อดูผลของการให้น้ำต่อการไว้ต่ออ้อยและผลผลิตของอ้อยต่อ ซึ่งมีแนวโน้มว่า การให้น้ำสามารถไว้ต่ออ้อยได้นานและยังคงผลผลิตที่สูงอยู่ ในขณะที่การไม่ให้น้ำผลผลิตมีแนวโน้มลดต่ำลงทุกปี ซึ่งจะทำให้การประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์มีความแตกต่างกันที่เด่นชัดมากขึ้น เพราะอุปกรณ์ต่างๆของระบบน้ำ เช่น ท่อส่งน้ำ ปั๊มน้ำ ถ้ามีการดูแลรักษาอย่างถูกต้องจะมีอายุการใช้งานไม่ต่ำกว่า 5-6 ปี